

Prof. dr. sc. Ekrem Čaušević

POPIS RADOVA¹

Kratice:

AVO	Acta Viennensis Ottomanica. Institut für Orientalistik, Wien
MT	Materialia Turcica, Seminar für Turkologie, Göttingen
POF	Prilozi za orijentalnu filologiju. Orijentalni institut, Sarajevo
RFFS	Radovi Filozofskoga fakulteta u Sarajevu
SL	Suvremena lingvistika. Filozofski fakultet, Zagreb
TA	Turkologischer Anzeiger. Institut für Orientalistik, Wien
UJ	Uporabno jezikoslovje, Ljubljana
WEEO	Wieser Enzyklopädie der europäischen Ostens

A. KNJIGE:

1. *Gramatika suvremenoga turskog jezika.* Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1996, 553 str.²
2. *Turkološka čitanka – Türk Basınından Seçmeler.* Izbor tekstova iz turskoga tiska s komentarima i glosarom. Zagreb 2002, 243 str.

B. IZVORNI ZNANSTVENI RADOVI:

3. Mahmud al-Kašgârî, leksikograf i komparatist iz 11. st. *Pregled* 10. 1982., str. 1261-1269.
4. Semantička analiza intencionala-futura u suvremenom turskom jeziku. POF 32-33/1982-83. (1984.), str. 27-50.

---

¹ U ovaj popis nisu uvršteni prilozi kao što su kraći stručni osvrti, nekrolozi, intervjuji, nastupi na radiju i TV, prevedeni ulomci iz književnih djela ako su ona kasnije objavljena kao cjelina i sl.

² Prikazi: F. Nametak: *Oslobodenje* (Sarajevo) 07. 07. 1996. 9; K. Filan: *Türk Dilleri Araştırmaları* (Ankara – İstanbul) 7. 1997. 261-270; H. Jankowski: *Türk Dilleri Araştırmaları* (Ankara – İstanbul) 8. 1998. 229-240; K. Filan: *Türk Dili* (Ankara) 2. 1998. Sayı 559. 86-95; K. Filan, *Prilozi za orijentalnu filologiju* 1998. 231-241; C. Römer: *Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes* (Wien) 88. Band. 1998. 419 - 412; M. Mollova: *Turcica* (Strasbourg) Tome 32, 493-494; *Gramatika citirana u zbornicima The Turkic Languages*. Edited by L. Johanson and É. Á. Csató. London and New York 1998; *Turkologischer Anzeiger* 24, Wien 2000; *Wieser Enzyklopädie des Europäischen Ostens*, Band 10. Herausgegeben von M. Okuka unter Mitwirkung von G. Krenn. Wieser Verlag, Klagenfurt 2002. i dr.

5. Onbirinci Yüzyılın Sözlükü ve Karşılaştırmacısı Kaşgarlı Mahmut. *Cevren* 38. 1983., str. 19-27.
6. Jesu li u staroosmanskom jeziku postojale dvije zasebne paradigmne ‘optativne’ forme na -(y)A? POF 37/1987. (1988.), str. 73-89.
7. Osmanlı - Türk Dilinde -(y)AsI gelecek zaman partisipinin yokolmasını etkileyen bazı nedenler. *Cevren* 11-12. 1988., str. 23-34.
8. Logičko-semantički i semantičko-sintaktički odnos upravnog i autorskog govora u složenim rečenicama s kvaziveznikom / transformantom *diye* u suvremenome turskom jeziku. POF 38/1988. (1989.), str. 41-61.
9. U prilog naučnoj transkripciji vlastitih imena bosanskohercegovačkih stvaralaca na orijentalnim jezicima. POF 39/1989. (1990.), str. 163-171.
10. Kontrastivni pogled na kategoriju gl. načina u suvremenome turskom i sh./hs. jeziku. UJ 1989, str. 560-564.
11. Jesu li turski palatali /k'/, /g'/, /l'/ fonemi ili alofoni? *Prizma* 1. Sarajevo 1990, str. 119-123.
12. O jednoj ‘marginalnoj’ formi staroosmanskoga jezika: particip futura na -(y)AsI. RFFS, Knjiga II. 1990, str. 153-164.
13. O deiktičkoj funkciji posesivnoga sufiksa -(S)I i zamjenica BU i ŞU u turskom jeziku. POF 40/1990. (1991.), str. 25-38.
14. ‘Bosanski’ turski i njegova autentična obilježja. POF 41. 1991, str. 385-394.
15. Struktura turske rečenice. Prilog kontrastivnoj analizi sintakse turskog i hrvatskog jezika. SL 37. 1994, str. 5-34.
16. Nominalizacija u turskome jeziku (I). Prilog kontrastivnoj analizi sintakse turskog i hrvatskog jezika. SL 40. 1995, str. 33-50.
17. Das Türkische des Josip Dragomanović. MT, Band 17. 1996, str. 119-141.
18. Negacija u turskome jeziku. POF 44 – 45. 1996, str. 51 - 66.
19. Kavâid-i Osmâniye’nin Hırvatça Çevirisi. Türk Dil Kurumu: U III. Uluslararası Türk Dil Kurultayı 1996. Ankara 1999, str. 267-277.
20. Adverbijalizacija u turskome jeziku. POF 46/1996. (1997) , str. 13 -37.
21. Nominalizacija u turskome jeziku II. Prilog kontrastivnoj analizi sintakse turskog i

- hrvatskog jezika. SL 43-44. 1997, str. 29-60.
22. Türkische Sprichwörter aus Bosnien. MT, Band 19. 1998, str. 63-68.
  23. 'Turci' u Satiru Matije Antuna Relkovića. POF 47-48/1997-98. (1999), str. 67-84.
  24. Weitere türkische Sprichwörter aus Bosnien. MT, Band 20. 1999, str. 73-96.
  25. 'Massime spirituali' und 'Sopra la dottrina cristiana': katholische Texte in türkischer Sprache aus Bosnien-Herzegowina (19. Jh.). MT, Band 21. 2000, str. 111-145.
  26. 'Onu suz ettirmek ićin bir zanaat vereim' - Neka zapažanja o leksiku latiničnih tekstova na turskom jeziku. POF 49/1999. (2000), str. 9-18.
  27. 'Bosnian' Turkish and its Authentic Features. POF 50. 2002, str. 365-374.
  28. Das Türkenbild in *Satir* von Matija Antun Relković. AVO, Wien 1999, str. 59-65.
  29. Prve gramatike turskoga jezika u Bosni i Hercegovini. *Zbornik radova o fra Andelu Zvizdoviću*. Sarajevo-Fojnica 2000, str. 487-499.
  30. Turkološke marginalije o Relkovićevu Satiru. *Matija Antun Relković i Slavonija 18. st.* Zagreb-Davor 2000, str. 233-243.
  31. Tri katolička teksta na turskome jeziku iz Bosne i Hercegovine. *Trava od srca. Hrvatske Indije II.* Zagreb 2000, str. 145-190.
  32. Pisma Karla Saxa o „bosanskim Turcima“ i turskom jeziku u Bosni (19. st.). POF 51/2001. 2003, str. 205-213;
  33. Turska gramatika fra Andrije Glavadanovića (I). POF 52-53 / 2002-2003. 2004, str. 15-50;
  34. Turska gramatika fra Andrije Glavadanovića (II). POF 54 / 2204. 2005, str. 17-50;
  35. A Chronicle of Bosnian Turkology: The Franciscans and the Turkish Language. *Ottoman Bosnia – A History in Peril.* (Edit. by M. Koller and K. H. Karpat). The University of Wisconsin, The Center of Turkish Studies, Madison 2004, str. 241-253;
  36. Turske poslovice iz Bosne. POF 55/2005. 2006, str. 77-96;
  37. (suautorstvo s Tatjanom Paić-Vukić) "Pogled u Bosnu" Matije Mažuranića kao povijesni izvor. POF 56/2006. 2007. str. 177-191;
  38. (suautorstvo s Tatjanom Paić-Vukić) A Croat's View of Ottoman Bosnia: The Travelogue of Matija Mažuranić from the Years 1839-40. *Living in the Ottoman Ecumenical Community: Essays in Honour of Suraiya Faroqhi* (ur. V. Constantini i

39. Determinatori u ustroju turske atributne sintagme (kontrastivni pristup). POF
56/2006. 2007, str. 33-44.

C. STRUČNI RADOVI, ENCIKLOPEDIJSKE NATUKNICE, ČLANCI

40. Orijentalistika između nauke i folklora - postupci transkribiranja vlastitih imena bh.
stvaralaca na orijentalnim jezicima. *Odjek* 10. 15 - 31. 5. 1986, str. 22-23.
41. Tatari i tatarski jezik. *Odjek* 5. 1 - 15. 3. 1987, str. 22-23.
42. Hanikah. *EJ* IV. (E-HRV). JLZ ‘Miroslav Krleža’, Zagreb 1986, str. 673.
43. Imaret. *EJ* V. (HRV-JANJ). JLZ ‘Miroslav Krleža’, Zagreb 1988, str. 548.
44. O značenju institucije vakufa u nas. *Odjek* 2, 15-31.1.1983, str. 9 -10.
45. Turkijski narodi nakon raspada SSSR-a. *Takvim* 1995 (MIZ u RH), str. 149-160.
46. Središnja Azija nakon raspada SSSR-a: Turkmenistan. *Nedjeljna Dalmacija* (ND) 14.
4. 1995, str. 42-43;
47. Središnja Azija nakon raspada SSSR-a: Uzbekistan. ND 21. 4. 1995, str. 42-43.
48. Središnja Azija nakon raspada SSSR-a: Kazahstan. ND 28. 4. 1995, str. 42-43.
49. Središnja Azija nakon raspada SSSR-a: Kirgistan. ND 5. 5. 1995, str. 42-43.
50. Središnja Azija nakon raspada SSSR-a: Tadžikistan. ND 12. 5. 1995, str. 42-43.
51. Hrvatski leksikom I, II. LZ ‘Miroslav Krleža’. Zagreb 1996., natuknice:
- Balić, Smail
  - Ilhamija
  - Imaret
  - Kaimija
  - Mula Mustafa Bašeskija
  - Mustafa Ejubović
  - Šejh Jujo
  - Muvekkit

- Omer Novljanin
- Orijentalni institut u Sarajevu
- Prilozi za orijentalnu filologiju
- Tekija
- Turcizmi
- Turkologija
- Šabanović, Hazim,

52. Hrvatska enciklopedija I. (A-B). LZ ‘Miroslav Krleža’, natuknice:

- Aglutinacija
- Aglutinativni jezici
- al-
- Alagić, Šukrija
- Alifba
- Arabica
- Arapi (jezik)
- Arapi (pismo)
- Azerbajdžanci (jezik)
- Bajraktarević, Sulejman
- Balić, Smail
- baš
- Berberi (jezici)

53. Das Tschuwaschische. WEEO, Band 10. Klagenfurt 2002., str. 768-772;

54. Das Kasantatarische. WEEO, Band 10. Klagenfurt 2002., str. 324-327;

55. Das Baschkirische. WEEO, Band 10. Klagenfurt 2002., str. 93-96;

56. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Karşılaştırmalı Yöntem; u istome broju i prijevod na engleski: Comparative method in teaching Turkish as a foreign language. BAL-TAM 6. 2007, str. 136-155.

57. Transliteracija i transkripcija stranih imena: *Perzijski*, str. 275-276; *Turski*, str. 301.
Badurina, L. & Marković, I. & Mićanović, K.: Hrvatski pravopis. Matica hrvatska, Zagreb 2007.

D. RECENZIJE I KRITIČKI OSVRTI

58. Turkologischer Anzeiger 5. Wien 1977, 216 str. *Odjek* 8. 15- 30. 4. 1978, str. 4.
59. S. Đindić: Udžbenik turskog jezika. Beograd 1979. POF 31. 1981, str. 216-223.
60. Prilozi za orijentalnu filologiju 31. 1981/1982. *Oslobodenje* 9. 10. 1982. KUN. 2.
61. E. Prokosch: Studien zur Grammatik des Osmanisch-Türkischen. Freiburg 1980. POF 34 / 1984. (1985.), str. 231-232.
62. Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi I - IV. İstanbul 1977 - 1982. *Cevren* 12 / 46. 1985, str. 139-142.
63. V. G. Guzev: Staroosmanskiy jazyk. Moskva 1979. POF 35/1985. (1986.), str. 223-225.
64. Enciklopedija turskog jezika i književnosti (TDEA), I - IV. İstanbul 1977 - 1984. POF 35/ 1985. (1986.), str. 225-227.
65. L. Hadžiosmanović - S. Trako: Tragom poezije bosanskohercegovačkih Muslimana na turskom jeziku. Sarajevo 1985. *Odjek* 8. 15 - 30. 4. 1986, str. 23-24.
66. A. N. Kononov: Istorija izučenija tjurkskih jazykov v Rossii. Leningrad 1982. *Kulture istoka* IV. 12 / 4-6. 1987, str. 64-65.
67. A. I. Zahidi: Muasir äreb dilinde türk mänşeli sözler. Bakı 1977. POF 37/1987. (1988), str. 285-287.
68. I. N. Ševarnidze: Formy glagola v jazyke tjurkskih runičeskikh nadpisej. Tbilisi 1986. POF 38/1988. (1989), str. 283-286.
69. V. Boškov: Katalog turskih rukopisa u franjevačkim samostanima u BiH. Sarajevo 1988. POF 39/1989. (1990), str. 297-299.
70. M. Adamović: Konjugationsgeschichte der türkischen Sprache. Leiden 1985. POF 40/ 1990. (1991), str. 265-268.
71. Türk Dilleri Araştırmaları. Cilt 3. Talat Tekin Armağanı. Ankara 1993. 237+ VIII str.

72. S. Balić: Kultura Bošnjaka - muslimanska komponenta. Zagreb 1994. *Nedjeljna Dalmacija* 21. 7. 1995, str. 34-35.
73. Milan Adamović: Kelile ü Dimne. Türkische Handschrift T 189 der Forschungsbibliothek Gotha. Hildesheim - Zuerich – New York 1994, 569 str. MT, Band 17. 1996, str. 186-187; POF 46/1996. (1997), str. 222 - 223.
74. Milan Adamović: Die türkische Texte in der Sammlung Palinić. Pontus Verlag, Göttingen 1996, 206 str. POF 46/1996. (1997), str. 199 – 201.
75. The Turkic Peoples of the World. Edited by M. Bainbridge. Kegan Paul International, London and New York 1993., 403 str. POF 46/1996. (1997), str. 229 - 232.
76. Materialia Turcica. Band 17/1996. Pontus Verlag, Göttingen. POF 46/1996. (1997), str. 232.
77. W. - E. Scharlipp: Die frühen Türken in Zentralasien. Eine Einführung in ihre Geschichte und Kultur. Darmstadt 1992, 147 str. POF 46/1996. (1997), str. 238 - 240.
78. L. Johanson: Linguistische Beiträge zur Gesamtturkologie. Bibliotheca Orientalis Hungarica III-VII. Budapest 1991, 250 str. POF 46/1996. (1997), str. 203 - 204.
79. F. Nametak: Divanska književnost Bošnjaka. Orijentalni institut, Posebna izdanja III, Sarajevo 1997, 200 str. MT 19. 1998, str. 185-187.
80. I 'Documenti turchi' dell' Archivio di Stato di Venezia. Inventario della miscellanea a cura di Maria Pia Pedani Fabris con l'edizione dei regesti di Alessio Bombaci. Pubblicazioni degli Archivi di Stato strumenti CIIII, Roma, 1994., LIIII + 697 + 1 - 6 (karte). POF 48, str. 260-263.
81. Henryk Jankowski, Gramatyka języka krymskotatarskiego. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań 1992, 455 str. POF 48, str. 254-261.
82. Stručni konzultant za turcizame u *Rječniku stranih riječi* V. Anića i I. Goldsteina. Novi Liber, Zagreb 1999.

D. BIBLIOGRAFIJE, BIBLIOGRAFSKI PRILOZI

83. *Turkologischer Anzeiger* (TA). Institut für Orientalistik der Universitaet Wien. (Međunarodna turkološka bibliografija, izlazi jedanput godišnje. Kao stalni suradnik za Bosnu i Hercegovinu (ranije i Hrvatsku i Sloveniju) sudjelovao u izradi dolje

navedenih svezaka.)

84. TA 10. Institut für Orientalistik, Wien 1984.
85. TA 11. Institut für Orientalistik, Wien 1985.
86. TA 13. Institut für Orientalistik, Wien 1987.
87. TA 14. Institut für Orientalistik, Wien 1988.
88. TA 15. Institut für Orientalistik, Wien 1989.
89. TA 16. Institut für Orientalistik, Wien 1990.
90. TA 17. Institut für Orientalistik, Wien 1991.
91. TA 18. Institut für Orientalistik, Wien 1992.
92. TA 19. Institut für Orientalistik, Wien 1993.
93. TA 20. Institut für Orientalistik, Wien 1994.
94. TA 21. Institut für Orientalistik, Wien 1997.
95. TA 22/23. Institut für Orientalistik, Wien 1998.
96. TA 24. Institut für Orientalistik, Wien 2000.
97. TA 25. Institut für Orientalistik, Wien 2002.
98. TA 26. Institut für Orientalistik, Wien 2006.

IV. KONGRESI (razdoblje proteklih desetak godina)

99. Ankara, III. Uluslararası Türk Dil Kurultayı, 1996.: *Kavâid-i Osmâniye*'nin Hırvatça Çevirisi, vid. br. 19;
100. Sarajevo: 'Skup u povodu sedamstote obljetnice smrti fra Andjela Zvizdovića'. listopad 1998. Vid. br. 29;
101. Zagreb - Vinkovci: 'Znanstveni skup u povodu 200. godišnjice smrti M. A. Relkovića'. Zagreb – Vinkovci - Davor, 24-25. travnja 1998. Vid. br. 30;
102. Beč: 13. CIEPO-Symposium. Wien, 21 – 24. 09. 1998. Vid. br. 28;
103. Sarajevo: Symposium 'Ottoman Bosnia: Texts, Materials, Interpretations'. Sarajevo, 8th – 9th June 2001. Vid. br. 35;

104. Ankara: Symposium ‘Teaching Turkish As a Second or Foreign Language in Europe’. Ankara, 24 - 28 October 2001. Vid. br. 56;
105. 18-23. rujna 2006.: Trabzon, 17th CIEPO-Symposium (International Committee of Pre-Ottoman and Ottoman Studies), referat: *Bosna-Hersek Fransisken Papazlarının birbirine gizli olarak yazdıkları mektuplarda Türk imajı, 1850-1870. / Image of the Turks in the Secret Letters Written by Bosnian Franciscans (19th Century)*, u tisku;
106. 26-27. rujna 2006.: Ankara, Bilken Üniversitesi 4'üncü Büyük Türk Dili Kurultayı, referat: *Osmanlı Dönemi Bosna – Hersek Halkının Konuştuğu Türkçe Ne Çeşit Bir Dildi? / What Kind of the Turkish Language was Spoken in Ottoman Bosnia?*, u tisku;
107. 03.-06. prosinca 2007: Zagreb, BAL-TAM (Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi) i Filozofski fakultet u Zagrebu, IV. međunarodni turkološki simpozij zemalja jugoistočne Europe, referat: *Avrupa 'nin İlk Türkçe Alıntılar Sözlüğü (19. yy.) / [Prvi tiskani rječnik turcizama u Europi, 19. st.]*, u tisku.³

IV. PRIJEVODI

I) Stručni prijevodi s osmanskog i suvremenog turskog jezika

108. *Autobiografija Osman-age Temišvarskog.* Srednja Europa, Zagreb 2004., III-XVI + 118 + 119-147 + 2 neobilježene stranice (prijevod s osmanskoga jezika s komentarima, jezičnim napomenama, rječnikom manje poznatih riječi i izraza te s uvodnim tekstrom XI-XVI);
109. Süleyman Demirel: Pogled s Bospora. *Hrvatska sveučilišna naklada i Hrvatski institut za povijest.* Zagreb 1997. (turski tekstovi)

II) Književni prijevodi

---

³ Na kongresima u Biškeku (University of Bilkent (Ankara) & Akademija znanosti Republike Kirgizije & Univerzitet Manas – TIKA: II. Međunarodni turkološki kongres 25-30. 09. 2007.] i Prizrenu [Ankara Gazi Üniversitesi – Prištine Üniversitesi Türkoloji Bölümü, 05-09. studenog 2007.] autor nije sudjelovao zbog sprječenosti, ali će referati s tih kongresa biti tiskani budući da su bili uvršteni u program navedenih skupova (objavljeno na internetu, vid. www.turkiyat.gazi.edu.tr/dosyalar/Program.doc i <http://www.ktu.edu.tr/fakulte/fenedb/trhsmp/index.php?page=katilimcilar>)

a) Knjige:

110. (u suradnji s Martom Andrić) Pamuk, Orhan: *Zovem se Crvena*, roman. Vuković & Runjić, Zagreb 2004., 453 str.
111. Pamuk, Orhan: *Istanbul – grad, sjećanja*. Vuković & Runjić, Zagreb 2004., 397 str. [Nagrada *Kiklop* za najbolji književni prijevod u 2006. godini.]; drugo izdanje: Bybook, Sarajevo 2007., 389 str.

b) Prijevodi u časopisima, antologije

112. B. R. Eyyuboğlu: Pjesme. *Život* 7–8. 1983. 39-41.
113. M. C. Anday: Pjesme. *Lica* 8-9. 1981. 56-59.
114. R. Özdenören: Ognjište (Ocak). *Odjek* 18. 15 - 30. 9.1988. 26.
115. Pjesnička antologija Radio-Sarajeva, Treći program: H. Hüseyin, Crvena rijeka (Kızıl Irmak). Studeni 1982.

F) PROJEKTI I RECENZIJE PROGRAMA I PROJEKATA

116. Projekt Zaklade A. von Humboldt iz Bonna: *Syntax der modernen türkischen Sprache*. Seminar für Turkologie und Zentralasienkunde der Universität Göttingen (1992. - 1993.);
117. Projekt Zaklade A. von Humboldt iz Bonna: *Handschriftliche Grammatiken der türkischen Sprache aus Bosnien und der Herzegowina, 19. Jh.* Seminar für Turkologie und Zentralasienkunde der Universität Göttingen (2000.).
118. Voditelj projekta *Turski i hrvatski jezik u kontaktu i u kontrastivnoj analizi* (broj 0130501) (2002-2006.);
119. Voditelj projekta *Kontrastivna analiza gramatičkoga ustroja turskog i hrvatskog jezika* (broj 130-1300869-0881) (od siječnja 2007.);

120. Suradnik na projektu *Kulturna povijest osmanske Bosne: interkulturalnost u podijeljenom društvu* (voditelj dr. sc. Tatjana Paić-Vukić);
121. Recenzije „bolonjskih“ studijskih programa (10);
122. Recenzije turkoloških projekata za Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung (FWF) Wien / Österreich (Projekt Nr. P16325-G03: Standardisierung des Osmanischen nach 1839, Februar 2003.); Endbericht des Projekts im Januar 2006.

G) RADOVI U TIJEKU

- Veliki hrvatsko-turski rječnik;
- Sintaksa i semantika infinitnih formi turskoga jezika (studija);
- Turkijski narodi i jezici;
- (u suradnji s Tatjanom Paić-Vukić i Aylom Hafiz) «Pogled u Bosnu» Matije Mažuranića: predgovor, prijevod djela na turski, komentari, napomene i dr.